

Management of local learning resources by school administrators under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5

Tippawan Kookkhunthod

Vongchavalitkul University

E-mail: tippawankook91@gmail.com

Kitti Vongchavalitkul

Vongchavalitkul University

E-mail: kitti_von@vu.ac.th

Received	Reviewed	Revised	Accepted
09/04/2026	17/04/2026	10/07/2026	19/07/2026

Abstract

Background and Aims: The management of local learning resources by school administrators is an important process that connects community resources, local wisdom, and contextual backgrounds with educational management to promote learning that aligns with the lifestyles and needs of learners in the area. This research therefore aimed to: (1) study the conditions of local learning resource management by school administrators under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, and (2) compare the management of local learning resources by school administrators under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5 based on their administrative experience and school size.

Methodology: This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 136 school administrators under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5 in the 2025 academic year, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, F-test, and t-test. When differences were found, pairwise comparisons of the mean differences were conducted using Scheffé's method.

Results: 1) The management of local learning resources by school administrators under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5 was overall at a high

level. When considered by each aspect, all aspects were also at a high level. The aspect with the highest mean was monitoring and evaluation, followed by implementation and planning, while corrective action had the lowest mean. And 2) The comparative analysis of local learning resource management by school administrators under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, classified by school size, revealed that overall management did not differ. However, when considering each aspect, implementation and corrective action showed statistically significant differences at the .05 level, while the other aspects showed no differences. In addition, when classified by administrative experience, the overall management was not different. However, in individual aspects, planning and monitoring showed statistically significant differences at the .05 level, while the other aspects showed no differences.

Conclusion: School administrators place importance on the management of local learning resources and continuously implement related activities, particularly in monitoring, planning, and implementation. This strengthens the use of community learning resources in educational management. Although administrators may differ in experience and the size of the schools they manage, the overall direction of management remains similar.

Keywords: Local learning resource management; School administrators; Community learning resources; Local educational management

การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

ทิพวรรณ ภูขุนทด

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

อีเมล: tippawankook91@gmail.com

กิตติ วงษ์ชวลิตกุล

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

อีเมล: kitti_von@vu.ac.th

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการเชื่อมโยงทรัพยากร ภูมิปัญญา และบริบทของชุมชนเข้ากับการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของผู้เรียนในพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 และ 2) เปรียบเทียบศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 136 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟ การทดสอบที เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย: 1) การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรวจสอบ ติดตาม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ การดำเนินงาน และการวางแผน ส่วนการปฏิบัติการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครราชสีมา เขต 5 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การดำเนินงานและการปฏิบัติการแก้ไข ติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การวางแผนและการตรวจสอบ ติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผล: ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการตรวจสอบติดตาม การวางแผน และการดำเนินงาน ส่งผลให้การนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา มีความเข้มแข็ง ทั้งนี้แม้ผู้บริหารจะมีประสบการณ์หรือบริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน แต่ภาพรวมของการบริหารไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น; ผู้บริหารสถานศึกษา; แหล่งเรียนรู้ในชุมชน; การจัดการศึกษาในท้องถิ่น

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีความซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยต้องปรับตัวเพื่อรองรับการแข่งขันและความท้าทายในหลายมิติ การพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ ปรับตัว และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องในศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ โดยเฉพาะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถคิดวิเคราะห์ คำนวณ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยโรงเรียนจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ การกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบ การกำกับติดตามและประเมินผล ตลอดจนการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและครูผู้สอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้หรืออรรถประโยชน์ในการเรียนรู้ ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และมีความสุขในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2557)

แนวทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยยังสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติ โดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การพัฒนา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกช่วงวัยให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รวมถึงการส่งเสริมให้มีระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ การศึกษา และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ยังมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ โดยส่งเสริมการใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตของผู้เรียน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาให้มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ ศูนย์การเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของประชาชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในระดับพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ได้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องเรียนอัจฉริยะ และฐานการเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นพื้นที่การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาศักยภาพครูในการออกแบบการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ตลอดจนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลและคลังสื่อออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5, 2567) อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผน กำกับ และบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

2) เพื่อเปรียบเทียบศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1) สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 อยู่ในระดับมาก

2) การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารและขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 208 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 136 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2568 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยมีวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นลักษณะของแบบสอบถาม จำนวน 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์การบริหาร และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 4 ด้านประกอบด้วย 1) การวางแผน จำนวน 10 ข้อ 2) การดำเนินงาน จำนวน 10 ข้อ 3) การ

ตรวจสอบ ติดตาม จำนวน 10 ข้อ และ 4) การปฏิบัติการแก้ไข จำนวน 10 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของของลิเคิร์ต (Likert)

การวัดความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อคำถาม เพื่อหาค่าดัชนี Index of Item Objective Congruence : IOC โดยค่า IOC ของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ เมื่อผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ของ Cronbach (1974) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่คำนวณได้เท่ากับ 0.804 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามผ่านโดยส่งหนังสือราชการพร้อมแบบสอบถามในรูปแบบดิจิทัล (Google Forms) เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นรวบรวมข้อมูลและดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับ พร้อมทั้งประเมินคุณภาพของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารและขนาดสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลในรูปแบบรายการตรวจสอบ (Check List) โดยการคำนวณค่าความถี่และร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีการบริหารแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีการบริหารแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับ มาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีการบริหารแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีการบริหารแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับ น้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีการบริหารอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

วิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้านตามประสบการณ์การบริหาร โดยใช้สถิติ F-test เพื่อเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ผลการศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

พบว่า มีผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางขึ้นไป (นักเรียนจำนวน 120 คนขึ้นไป) จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การดำเนินงาน 3) การตรวจสอบ ติดตาม และ 4) การปฏิบัติการแก้ไข มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปฏิบัติการ
1. การวางแผน	4.34	0.20	มาก
2. การดำเนินงาน	4.34	0.18	มาก
3. การตรวจสอบ ติดตาม	4.37	0.20	มาก
4. การปฏิบัติการแก้ไข	4.33	0.19	มาก
รวม	4.35	0.10	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการตรวจสอบ ติดตาม มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.20) รองลงมาคือ การวางแผน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.20) และการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.18) ส่วนการปฏิบัติการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.19)

2) ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ปรากฏตามตาราง 2

ตารางที่ 2 การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การบริหารแหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่นของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา				t	Sig.
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผน	4.34	0.21	4.33	0.20	0.27	0.89
2. การดำเนินงาน	4.38	0.17	4.31	0.19	2.27	0.46
3. การตรวจสอบ ติดตาม	4.35	0.22	4.38	0.18	-0.65*	0.05
4. การปฏิบัติการแก้ไข	4.29	0.18	4.36	0.20	-2.35	0.35
รวม	4.34	0.20	4.35	0.19	-0.12	0.44

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การตรวจสอบ ติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร

การบริหารแหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่นของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	0.27	2.00	0.13	3.29*	0.04
	ภายในกลุ่ม	5.37	133.00	0.04		
	รวม	5.63	135.00			
2. การดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2.00	0.01	0.36	0.70
	ภายในกลุ่ม	4.55	133.00	0.03		
	รวม	4.57	135.00			
3. การตรวจสอบ ติดตาม	ระหว่างกลุ่ม	0.44	2.00	0.22	5.83*	0.00
	ภายในกลุ่ม	4.99	133.00	0.04		
	รวม	5.42	135.00			
4. การปฏิบัติการแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2.00	0.00	0.07	0.93
	ภายในกลุ่ม	5.04	133.00	0.04		
	รวม	5.05	135.00			
ภาพรวม	ระหว่าง					
	กลุ่ม	0.47	2.00	0.24	2.19	0.12
	ภายในกลุ่ม	14.58	133.00	0.11		
	รวม	15.04	135.00			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การวางแผนและการตรวจสอบ ติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's Method) ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4 การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 การวางแผน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

ประสบการณ์ในการบริหาร	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.29	4.30	4.38
น้อยกว่า 5 ปี	4.29	-	-0.01	-0.09*
5 – 10 ปี	4.30	-	-	0.09
มากกว่า 10 ปี	4.38	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปี มีระดับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ด้านการวางแผน มากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 การตรวจสอบ ติดตาม จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร

ประสบการณ์ในการบริหาร	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.23	4.41	4.37
น้อยกว่า 5 ปี	4.23	-	0.18*	0.14*
5 – 10 ปี	4.41	-	-	0.04
มากกว่า 10 ปี	4.37	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีระดับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ด้านการตรวจสอบ ติดตาม มากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ผลการศึกษาสภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การตรวจสอบ ติดตาม การวางแผน การดำเนินงานและการปฏิบัติการแก้ไข ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษา มากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการคิดตัดสินใจ จึงทำให้ผู้บริหารใช้กลยุทธ์ในการบริหารงาน มีการกำหนดเป้าหมาย มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เป็นผู้ที่มิพบทบทวนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ในการเป็นผู้นำเน้นคุณภาพของงานส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาขยัน หมั่นเพียร กระตือรือร้นในการทำงาน รักและยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ให้บุคลากรตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ทุกคนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้การยอมรับให้ความไว้วางใจ กระจายอำนาจและมอบหมายหน้าที่ และรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ให้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับกระบวนการเรียนการสอน ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุเกียรติ แดงสีดา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายใน สถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุค ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านตรวจสอบและติดตาม และด้านการสรุปรายงานผล ปรับปรุงและแก้ไขการบริหาร จัดการแหล่งเรียนรู้โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล ควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตามรูปแบบของ PDCA ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ในยุคดิจิทัล และความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาไปปฏิบัติ ตามกระบวนการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ชมแข พงษ์เจริญ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภู พบว่าระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ น้ำฝน กล้าหาญ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี การบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ด้านการตรวจสอบและติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการวางแผนการบริหารแหล่งเรียนรู้ และด้านการสรุปผล ปรับปรุง การนำแหล่งเรียนรู้ไปใช้ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐวี มณีวงศ์ (2558) ได้ ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การวางแผน การบริหารแหล่งเรียนรู้ การดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ การตรวจสอบติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการนำแหล่งเรียนรู้ไปใช้

2) ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามประสบการณ์ ในการบริหาร และขนาดสถานศึกษา

พบว่า โดยภาพรวมมีการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การดำเนินงานและการปฏิบัติการแก้ไขติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี ลักษณะของสถานศึกษาต่างกันไม่ส่งผลต่อการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพราะผู้บริหารเข้าใจใน หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสามารถประยุกต์และบริหารตาม สถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบและเกิดประโยชน์สูงสุด มีการประชุมร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ด้าน การบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วารุณี สุริยะตะ (2566) การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยาเขต 1 พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษานาดกลางมี การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาที่มากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษานาดกลางมีจำนวนนักเรียนที่น้อยกว่าสถานศึกษาขนาด ใหญ่พิเศษทำให้สามารถนำนักเรียนเข้าศึกษา และใช้แหล่งเรียนรู้ได้ง่ายและสม่ำเสมอว่า อีกประการ หนึ่งคือสถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลางให้ความสำคัญในการจัดการเรียนในแหล่งเรียนรู้นอกจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่มีนักเรียนจำนวนมาก มีการแข่งขันวิชาการสูง ผู้บริหาร ครู รวมทั้ง ผู้ปกครองจะเน้นด้านวิชาการ การเรียนการสอนในตำรามากกว่าการเรียนรู้ผ่านแหล่งเรียนรู้ แต่ไม่

สอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคชัย แสนวิชา (2565) จากผลการเปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเมืองใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วยการบริหารแหล่งเรียนรู้ประกอบด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านตรวจสอบและติดตามการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านสรุปและรายงานผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติเป็นมาตรฐาน และด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน ในส่วนการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 5 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนและด้านการตรวจสอบ ติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารงานด้านการบริหารแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผู้บริหารมีประสบการณ์ที่มากหรือน้อยต้องมีเทคนิคในการคิดเชิงกลยุทธ์ วางแผน กำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีเทคนิคในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ยังมีการร่วมกันนำเทคนิคการสั่งการ การมอบหมายงาน การประเมินการสอนงาน รวมทั้งเทคนิควิธีการในการปฏิบัติการจัดกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ เทคนิคในการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว และมีเทคนิคในการระดมความคิดการทำงานแบบร่วมมือภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการประชุมร่วมวางแผน กำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โชคชัย แสนวิชา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเมืองใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วย การบริหารแหล่งเรียนรู้ประกอบด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านตรวจสอบและติดตามการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านสรุปและรายงานผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติเป็นมาตรฐาน และด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้บริหารควรเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ร่วมมือกับบุคลากรในสถานศึกษาในการวางแผนและสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้วิจัยจึงรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำผลวิจัยไปใช้และการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มแหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆ ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียนและประชาชนทั่วไปในอนาคต

1.2 ควรบริหารจัดการศึกษาร่วมกับท้องถิ่นเพื่อให้การศึกษามีเอกภาพ

1.3 ผู้ที่สนใจสามารถนำไปปรับให้ตรงกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชนและแหล่งเรียนรู้ใกล้เคียงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ตรงตามวัตถุประสงค์

1.4 ควรศึกษาบริบทของแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากสถานที่จริงและได้รับประสบการณ์ตรง

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความต้องการในการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาแล้ว

2.2 ควรศึกษาการประเมินผลโครงการสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของสถานศึกษา

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแหล่งเรียนในท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดหรือหน่วยงานอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กระทรวงศึกษาธิการ.

กัญเกียรติ แดงสีดา. (2563). *แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ชมแข พงษ์เจริญ. (2564). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 19(2). 131-150.

โชคชัย แสนวิชา. (2565). *การบริหารแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเมืองใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.

- น้ำฝน กล้าหาญ. (2560). การบริหารแหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ปฐวี มณีวงศ์. (2558). การบริหารแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). การนิเทศการศึกษา. บริษัทนำศิลป์โฆษณา.
- วารุณี สุริยะตะ. (2566). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. (2568). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2567. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580). สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566–2570. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.